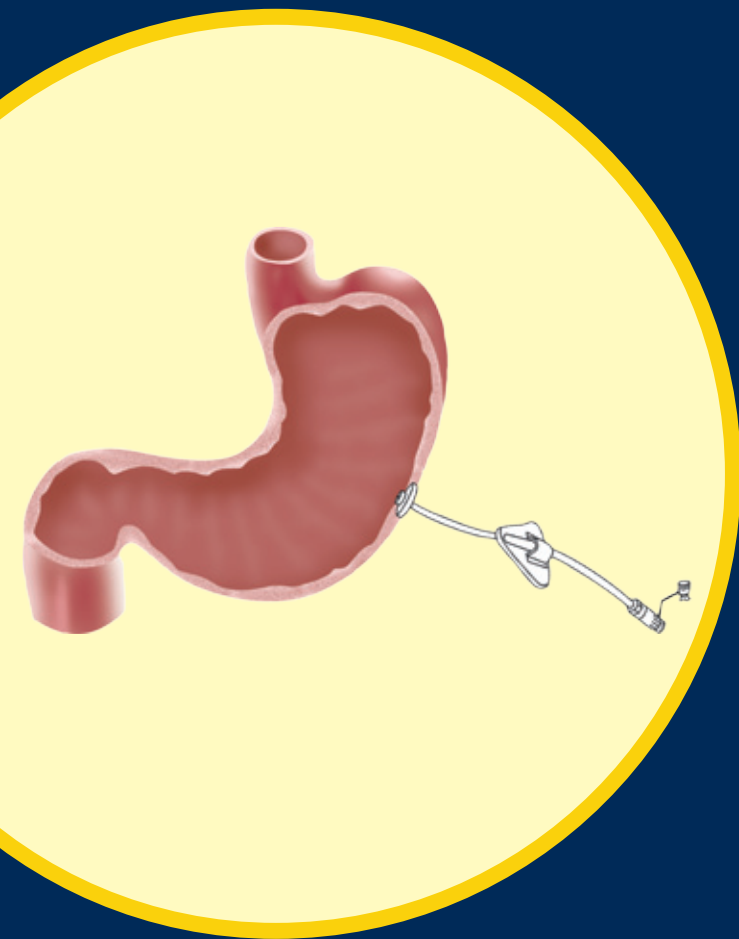

ENTERAL ERNÆRING

At få mad gennem en PEG-sonde

Råd og vejledning

**FRESENIUS
KABI**

caring for life

Denne brochure er tænkt som en vejledning i, hvordan man bedst muligt vedligeholder en PEG-sonde.

Fresenius Kabi producerer bl.a. Fresubin® sondeernæring og Freka® PEG-sonden og kender vigtigheden af god kvalitet og kompetence.

Fresenius Kabi

Telefon 3318 1600

Telefax 3318 1614

www.fresenius-kabi.dk

Indholdsfortegnelse

Hvad er en gastrostomi?	4
Hvad betyder PEG?	4
Pasning af PEG	6
Mundhygiejne	6
Tilbehør til PEG	6
Indgivelse af sondeernæring	7
Indgivelse af lægemidler	7
Spørgsmål og svar	8
Du har fået en PEG-sonde	9
Oversigt over sondeernæring	10
Egne noter	11

Hvad er en gastrostomi?

Gastrostomi er en kirurgisk anlagt åbning til mavesækken. **Gastro** betyder mave og **stoma** betyder åbning.

Hvis du af forskellige årsager ikke kan spise tilstrækkeligt gennem munden, kan du få en PEG-sonde som hjælpemiddel og derigennem få sondeernæring.

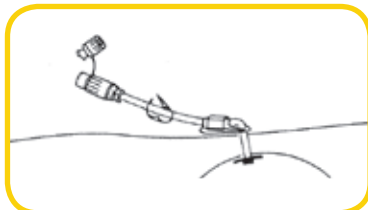
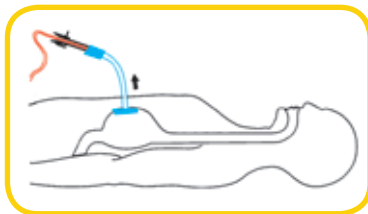
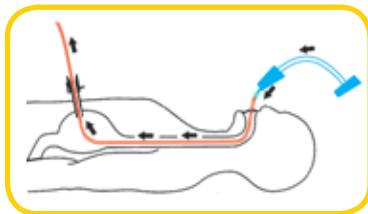
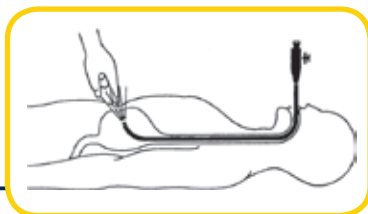
Hvad betyder PEG?

PEG er egentlig metoden til at lægge en sonde ind i mavesækken.

Perkutan - gennem huden

Endoskopisk - en teknik hvor man anvender et bøjeligt, rørformet instrument, fx et gastroskop, til undersøgelse af mavesækken

Gastrostomi - en åbning gennem huden og ind til mavesækken

Anlæggelse af PEG

Det er meget vigtigt, at du får alle de næringsstoffer, vitaminer og mineraler, som din krop har behov for.

Sondeernæringen (mængden og typen) vælges og ordineres i samråd med din læge og diætist, som sikrer, at du får den optimale sondeernæring i forhold til dine behov.

Har du brug for sondeernæring i længere tid, er løsningen med en PEG-sonde at foretrække frem for en sonde, som føres gennem næsen ned til mavesækken.

Når du har en PEG-sonde, kan du leve fuldstændig, som du plejer, og sonden behøver ikke at skiftes med jævne mellemrum.

Det anbefales, at PEG-sonden kontrolleres efter 8-10 måneder efter aftale med sygehuset.

I visse tilfælde skal PEG-sonden udskiftes med en Freka® Gastrotube eller Freka® Button (knapsonde).

Pasning

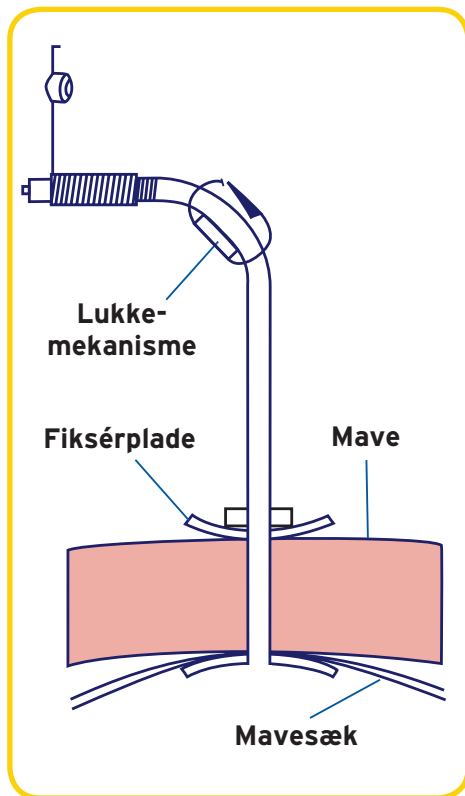
Renholdelse af stomiområdet

Stomiområdet skal hver dag kontrolleres for rødme og pus. Renses med sæbe og lunkent vand, anvend fx vatpinde, vatrondeller eller gaze-kompresser. Huden under fiksérpladen skal være helt tør.

Fiksérpladen roteres ved at dreje den en halv omgang dagligt. Fiksérpladen må først drejes 14 dage efter anlæggelsen.

Mundhygiejne

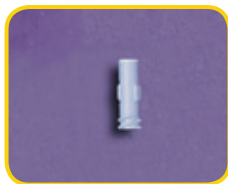
Det er vigtigt at børste tænderne og holde en god mundhygiejne, selv om du ikke spiser på almindelig vis. Sukkerfrit tyggegummi kan være godt til at massere tandkødet. Hold læberne fugtige og bløde efter behov.

Tilbehør til PEG

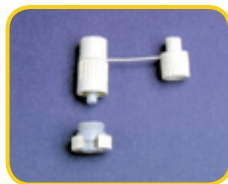
- Universal dragadapter

- Luer-lock adapter

- Fiksérplade til Freka PEG

- Positiv luer-lock connector

Indgivelse af sondeernæring

- Vask altid hænderne inden du forbereder og giver sondeernæringen.
- Det er bedst, hvis du sidder helt eller halvt op (mindst 30° vinkel), både mens du får sondeernæringen og i 30-60 minutter bagefter. Får du sondeernæringen om natten anbefales hævet hovedgærde.
- Sprøjt vand ind i PEG-sonden, så du kan se, at den fungerer. Når indgivelsen er færdig, skal du skylle PEG-sonden igennem med mindst 10-30 ml vand, så PEG-sonden ikke klotter til.
- Kontrollér altid udløbsdato inden brug.
- Ryst emballagen inden brug.
- Sondeernæringen skal have stuetemperatur. Køleskabskold sondeernæring kan give diarré eller ondt i maven.
- Sondeernæringen kan gives i portioner med en Janetsprøjte eller over en længere periode med et ernæringssæt efter anbefaling fra diætist eller læge.

OBS!

Undgå at give syrlige væsker sammen med sondeernæringen for at undgå at den skiller.

- Hvis sonden bliver tilstoppet, kan det være nødvendigt at skifte den. Forsøg at:
 1. klemme på slangen
 2. forsigtigt trække væske ud (aspirere)
 3. forsigtigt skylle slangen igennem med mineralvand, cola eller en syrlig væske, fx juice. Er slangen stoppet til af sondeernæring, kan du med fordel forsøge med ananasjuice. Lad væsken stå i slangen i ca. 30 minutter.

Indgivelse af lægemidler

Lægemidler kan kun indgives i gastrostomien i opløst form eller som mixtur. Tabletter knuses meget omhyggeligt, fx i morter, og opløses i vand. Spørg lægen til råds om hvilke lægemidler der kan indgives på denne måde.

Efter indgivelse af lægemidler skal slangen skylles igennem med mindst 30-50 ml vand.

Spørgsmål og svar

Hvis PEG-sonden er trukket ud

Kontakt afdelingen, lægen eller sygeplejersken. Stomien gror hurtigt sammen igen, derfor skal du med det samme placere noget i stomihullet, fx et stykke af PEG-sonden, et kateter eller lignende.

Hvis huden ser irriteret og betændt ud

Rens stedet flere gange om dagen med vand og sæbe. Lad huden tørre helt. Brug desinficerende midler. Hvis dette ikke hjælper, skal du kontakte afdelingen, lægen eller sygeplejersken.

Hvis lækage ved PEG-sondens fiksérplade

Kontrollér at PEG-sonden ikke er skubbet ud af sin rigtige placering. Træk forsigtigt i sonden; på den måde sikrer du at PEG-sonden ligger op ad indersiden på mavesækken.

Svimmelhed, kvalme og urolig mave

Hvis du får det dårligt, skal du som det første sænke hastigheden, evt.

afbryde indgivelsen af sondeernæringen. Ved tilbagevendende kvalme og lign. kan det evt. være bedre at indgive sondeernæring hyppigere og i mindre portioner. Spørg afdelingen, lægen eller sygeplejersken.

Sondeernæring i luftvejene

Ved tegn på åndenød eller voldsom hoste afbrydes indgivelsen omgående og lægen kontaktes.

Hvis PEG-sonden sidder for fast

Den første dag *kan* PEG-sonden sidde meget fast. Dette kan være bevidst fra kirurgens side med det formål at såret skal hele uden, at der lækker mavesyre ud på huden. Derefter skal der være et mellemrum på ca. 5 mm mellem hud og fiksérplade. Kontakt afdeling, læge eller sygeplejerske, hvis den sidder for fast.

Hvornår kan PEG-sonden tages i brug efter anlæggelse?

PEG-sonden kan tages i brug 1-2 timer efter anlæggelse.

Du har fået en Freka® PEG-sonde

Navn _____

CPR-nummer _____

PEG-sonde størrelse: CH 9 CH 15 CH 20 (sæt kryds ved den rigtige størrelse)

Anlagt dato _____

Hospital _____

Ansvarlig læge _____

Ansvarlig sygeplejerske _____

Ansvarlig diætist _____

Tilbehør _____

Øvrigt _____

Information til plejepersonale _____

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Fresenius Kabi på tlf. 3318 1600.

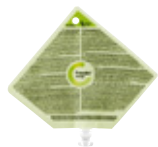
Oversigt over sondeernæringer

Fresubin® original
Standard sondeernæring
Energj pr. 100 ml: 100 kcal / 420 kJ

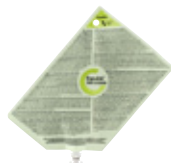
Fresubin® original fibre
Standard sondeernæring med fibre
Energj pr. 100 ml: 100 kcal / 420 kJ

Fresubin® energy
Standard sondeernæring - energirig
Energj pr. 100 ml: 150 kcal / 630 kJ

Fresubin® energy fibre
Standard sondeernæring - energirig med fibre
Energj pr. 100 ml: 150 kcal / 630 kJ

Fresubin® 1000 complete
Standard sondeernæring
1 pose giver 1000 kcal (4200 kJ), 55 g protein og 20 g fibre
- og dækker dagsbehovet for vitaminer og mineraler

Fresubin® 1200 complete
Standard sondeernæring
1 pose giver 1200 kcal (5000 kJ), 60 g protein og 20 g fibre
- og dækker dagsbehovet for vitaminer og mineraler

Fresubin® 1800 complete
Standard sondeernæring
1 pose giver 1800 kcal (7500 kJ), 90 g protein og 30 g fibre
- og dækker dagsbehovet for vitaminer og mineraler

Du kan få tilskud til sondeernæring. Kontakt din egen læge og få produkterne ordineret på en recept. Derved får du dækket 60% af udgiften.

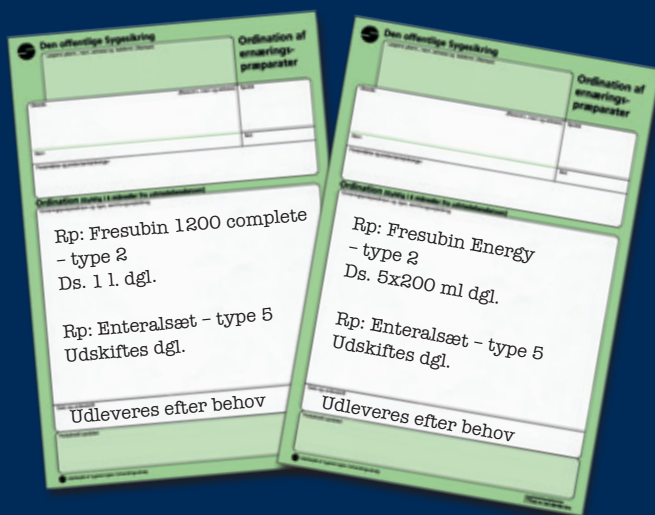
Tilskud til sondeernæringen?

Er du i den situation, at du har behov for sondeernæring, skriver lægen en recept. Dermed modtager du 60% tilskud på indkøb af sondeernæringen og tilbehør. Du kan også få tilskud til leje af pumpe.

For yderligere information om sondeernæringerne se vores hjemmeside, www.fresenius-kabi.dk.

Hvor kan du købe sondeernæringen?

- På dit lokale apotek
- Hos Mediq Danmark - Telefon 3637 9310
Her kan du også leje pumpe
- Hos Simonsen & Weel - Telefon 7025 5610
Her kan du også leje pumpe

**FRESENIUS
KABI**

caring for life

Fresenius Kabi
Islands Brygge 57
2300 København S
Telefon 3318 1600
www.fresenius-kabi.dk